

Результати досліджень. За результатами проведених досліджень встановлено, що за період досліду великий діаметр яйця та малий діаметр жовтка збільшилися на 3,1% ($P<0,01$) і 4,1% ($P<0,01$) відповідно. Висота щільного шару білка підвищилась на 20,0%, ($P<0,05$), маса шкаралупи – на 13,3% ($P<0,01$), а маса білка – на 16,1% ($P<0,001$).

Проведені дослідження показали, що співвідношення білка до інших складових частин яйця збільшилось на 3,5% ($P<0,05$).

Отже, застосування в раціоні перепілок кормової добавки „Ентеро-актив” у кількості 0,35% до маси комбікорму позитивно впливає на морфологічний склад яєць перепілок і сприяє збільшенню великого діаметра яйця на 3,1%, малого діаметра жовтка на 4,1%. Маса шкаралупи підвищилась на 13,3%, а маса білка – на 16,1%.

Література

1. Панин А.Н. Пробиотики в системе рационального кормления животных / А.Н. Панин, Н.И. Малик // Клиническое питание. – 2007. – № 1–2 – С. 59.
  2. Бондаренко Л.В. Вплив пробіотику Протекто-Активу на ріст, розвиток та збереженість молодняку свиней / Л.В. Бондаренко, В.В. Малина, В.П. Лясота // Аграрні вісті – № 1. – 2009. – С. 28–30. – Бібліограф. с. 30.
  3. Пигарев Н.В. Практикум по птицеводству / Н.В. Пигарев, Э.И. Бондарев, А.В. Раецкий. – М.: Колос, 1981. – 192 с., ил. – (Учебники и учеб. пособия для высш. с.-х. учеб. заведений).
  4. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 352 с.
-

УДК:637.141:637.18:637.045

Костенко В.М., доктор с. г. наук, професор
Яремко В. В., аспірант
Вінницький національний аграрний університет

РІСТ І РОЗВИТОК ТЕЛЯТ ПРИ ВИРОЩУВАННІ НА ЗАМІННИКУ НЕЗБИРАНОГО МОЛОКА З ВИКОРИСТАННЯМ ФЕРМЕНТАТИВНО-ПРОБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ “ПРО-ЕНЗИМ”

Встановлено, що замітник незбираного молока забезпечує середньодобовий приріст телят за перші 120 днів життя на рівні 740,8 грама, а з використанням ферментативно-пробіотичного препарату “Про-ензим” в кількості 0,3-0,5 грама на 1кг суміші кукурудзяно-ячмінної дерті відповідно на 791,7 та 805 грам.

Ключові слова: *замітник незбираного молока, протеїн, телята, соєве борошно, середньодобовий приріст, ферментативно-пробіотичний препарат “Про-ензим”.*

Відомий замітник незбираного молока Мілк Фарм Класік виготовлений торгово-виробничою компанією “АгроВет Атлантик” у складі сухої молочної сироватки 55%, соєвого борошна спеціальної обробки 28%, рослинного жиру 12%, крохмалю 1%, пшеничного борошна, лактози, монокальцій фосфату, вітамінно-мінеральної суміші,

антиоксиданту та ароматизатора всього 4%.

Для підвищення продуктивної дії раціону при вирощуванні телят на цьому заміниці незбираного молока та для підвищення перетравності поживних речовин кормів, які входять в його склад, був використаний ферментативно-пробіотичний препарат “Про-ензим”, який змішували в кількості 0,3 та 0,5 грама на 1 кілограм суміші дерті. Для визначення його ефективності був проведений науково-господарський дослід на телятах чорно-рябої породи в господарстві “Артеміда” Калинівського району Вінницької області.

Один кілограм сухого заміниці незбираного молока розводили в 8 літрах води, з яких 5 літрів води нагрівали до температури 40⁰ С, ретельно перемішавши, добавляли ще 3 літри води та охолоджували до температури 37⁰ С і одразу випоювали.

У віці 21 день було підібрано 30 телят аналогів, які були розділені на 3 групи по 10 голів у кожній групі. Дослід тривав 120 днів.

З 10-ого дня життя телятам давали стартерні корми Каф Комбі торгово-виробничої компанії “АгроВет Атлантик” вмістом 20,1% сирого протеїну та 4,2% сирі клітковини.

Телятам контрольної групи за 120 днів із розрахунку на одну голову було згодовано 800 кг розведеного заміниці незбираного молока, дерті кукурудзяної + ячмінної 183 кг, сіна злакового 14 кг, соломи пшеничної 146 кг, силосу 220 кг, 22 кг стартерного комбікорму та 1,4 кг кухонної солі.

Телятам другої дослідної групи на одну голову згодовували таку ж кількість кормів як і в контрольній групі, до основного раціону включали 0,3 грама ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» із розрахунку на 1 кг суміші дерті. Всього ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» за період досліду на одну голову було згодовано 55 грам.

Телятам третьої дослідної групи на одну голову згодовували таку ж кількість кормів як і в контрольній групі, до основного раціону включали 0,5 грама ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» із розрахунку на 1 кг суміші дерті. Всього ферментативно-пробіотичного препарату «Про-ензим» за період досліду на одну голову було згодовано 91,5 грам.

Результати науково-господарського досліду були наступними: в першій контрольній групі за 120 днів на одну голову отримано приріст живої маси 88,9 кг, середньодобовий приріст становив 740,8 грама, в другій дослідній групі на одну голову отримано приріст живої маси 94,8 кг, середньодобовий приріст становив 791,7 грама, що на 50,9 г або на 6,9% більше ніж у контрольній групі, в третій дослідній групі на одну голову отримано приріст живої маси 96,6 кг, середньодобовий приріст становив 805 г, що на 64,2 г або на 8,7% більше ніж у контрольній групі.

Висновок. Використання 0,3-0,5 грама ферментативно-пробіотичного препарату “Про-ензим” із розрахунку на 1 кг суміші кукурудзяно-ячмінної дерті у раціоні при вирощуванні телят на заміниці незбираного молока Мілк Фарм Класік торгово-виробничої компанії “АгроВет Атлантик” підвищує середньодобові прирости при згодовуванні 0,3 грама ферментативно-пробіотичного препарату “Про-ензим” на 50,9 грама або на 6,9%, а при згодовуванні 0,5 грама цього препарату на 64,2 грама або на 8,7%.